

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

Uprava za zaštitu kulturne baštine
Konzervatorski odjel u Rijeci

KLASA: 612-08/24-23/3210

UR.BROJ: 532-05-02-11/1-24-2 (MR, MJ, IB, KK)

Rijeka, 24. srpnja 2024.

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za prostorno uređenje,
graditeljstvo i zaštitu okoliša
Ispostava Krk

Predmet: Omišalj, zahvat u prostoru javne i društvene namjene, Uređenje centra Omišlja uz rekonstrukciju lokalne (LC-58065) i županijske ceste (ŽC-5083)

- posebni uvjeti zaštite kulturne baštine, daju se

Veza Vaš broj: KLASA: 350-05/24-28/000285, URBROJ: 2170-03-04/4-24-0004

Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Rijeci na temelju članka 6. stavka 1. točke 12. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21 i 114/22), povodom zahtjeva naslova, utvrđuje posebne uvjete zaštite kulturnog dobra za projekt uređenja centra Omišlja uz rekonstrukciju lokalne (LC-58065) i županijske ceste (ŽC-5083), na dio k.č. 1749/1, 4025/1, 4019/1, 4018/2, 1425 i k.č.4413, 4414, 4018/1, 4018/3 i 4019/2; k.o. Omišalj-Njivice, kako slijedi:

1. Predmetni obuhvat nalazi se unutar zaštićenog kulturnog dobra, *Povijesne urbane cjeline Omišalj*, upisane u Registar kulturnih dobara RH pod brojem Z-2006 temeljem rješenja KLASA: UP-I-612-08/05-06/0928, URBROJ: 532-04-01-1/4-10-4, od 9. veljače 2010., a prethodno u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Rijeci pod registarskim brojem RRI-187 od 1968. godine.
2. Uvidom u arhivu ovog Odjela utvrđeno je da se za zahvat uređenja javnog prostora i prometnice na ulazu u povijesnu jezgru Omišlja izdalo detaljno konzervatorsko mišljenje KLASA: 612-08/23-23/2680 URBROJ: 532-05-01-11/1-23-2 od 30. lipnja 2023. Citiranim je mišljenjem, među ostalim analiziran prostorni obuhvat, dane osnovne konzervatorske smjernice te je uvjetovano probno arheološko istraživanje. Ono je izvršeno u studenom 2023. i siječnju 2024. od strane tvrtke Arheo Kvarner d.o.o., Grohot 6, Vrbnik, a rezultati su sadržani *Izvještajem o sondažnom arheološkom istraživanju areala ulaza u Omišalj* (Arheo Kvarner d.o.o., siječanj 2024.g.). Temeljem rezultata spomenutih istraživanja izdani su posebni uvjeti zaštite kulturne baštine KLASA: 612-08/23-23/2680, URBROJ: 532-05-02-11/11-24-3 od 16. veljače 2024.

3. Tijekom svih radova iskopa potrebno je osigurati arheološki nadzor. Iznimka od ovog uvjeta su prostor Spomen parka i prostor autobusne stanice.
4. Na prostoru Spomen parka potrebno je predvidjeti provođenje prethodnih zaštitnih arheoloških istraživanja, a projektiranje uređenja parka ovisi o rezultatima spomenutih istraživanja. Nalaze je po izvršenim istraživanjima potrebno valorizirati, konzervirati te eventualno prezentirati. Izvještaj o provedenim istraživanjima potrebno je slati nadležnom Konzervatorskom odjelu na ishođenje dodatnih posebnih uvjeta.
5. Na području autobusne stanice, u izvještaju po provedenim arheološkim istraživanjima ovdje je otvorena sonda C, potrebno je u slučaju izgradnje planirati otvaranje šire površine kako bi se povijesna hodna površina ulice dokumentirala, valorizirala, te eventualno i prezentirala odnosno ponovno upotrijebila. Na ovom je prostoru također potrebno predvidjeti dodatna arheološka istraživanja obzirom na to da su istraživanja stala na sloju povijesne hodne površine ulice te nije poznat karakter starijih slojeva.
6. Arheološka istraživanja može provoditi pravna ili fizička osoba koja udovoljava Pravilniku o arheološkim istraživanjima (NN 102/10, 2/20).
7. Uz zahtjev je priloženo *Idejno rješenje – uređenje centra Omišlja uz rekonstrukciju lokalne (LC-58065) i županijske ceste (ŽC-5083), oznaka: 602-24-1-IR, ZOP: OM-602-24, projektant: Boris Štimac, Rijeka, lipanj 2024. izrađeno od tvrtke K Ling d.o.o. iz Rijeke*. Pregledom Idejnog rješenja, terenskim obilaskom te usporedbom s do sada utvrđenim konzervatorskim mišljenjem zaključuje se kako je **predloženo rješenje u dijelu „prostorna cjelina 2“ prihvatljivo s konzervatorskog aspekta, dok obuhvata pod nazivom „prostorna cjelina 1“ u većoj mjeri negira postojeće prostorne, urbanističke i ambijentalne vrijednosti te je potrebna njegova daljnja razrada i usklađenje s ovdje utvrđenim posebnim uvjetima zaštite.**
8. Umjesto diferenciranih prostora prometnica i otvorenog sjecišta puteva koji su se povijesno nalazili pred jezgrom te upuštenog spomen parka na mjestu nekadašnjeg groblja oko crkve sv. Nikole predviđa se formiranje velike jedinstvene „javne zelene površine urbanog karaktera“. Na mjestu današnjeg kružnog toka predlaže se izgradnja tlocrtno veće nadstrešnice i zatvorenog volumena info punkta/etnografske zbirke čime se trajno mijenja karakter do sada otvorenog prostora pred ulazom u stari grad te se zatvara pogled na isti. Naglašava se prometni koridor dvotračnom cestom uz sjeverni rub dok se prostor današnjeg parka nasipava i izravnavava s razinom prometne površine te u većem djelu danas vodoupojnih površina popločuje. Predviđeni hortikulturni segmenti vrtića i gredica ne mogu se smatrati parkom već zasebnim urbanim ili uličnim zelenilom. Navedeno hortikulturno idejno rješenje predstavlja grupacije međusobno stanično neusklađenih biljnih vrsta koje u cjelini ne čine parkovnu površinu. Nadalje, nasipavanjem prostora parka upitan je vegetativni opstanak postojećeg zelenila koje vrlo vjerojatno neće preživjeti nasipavanja i izdizanje kote terena. Projektom se ne predviđa prezentacija arheoloških nalaza. S obzirom na navedeno ocjenjuje se da predloženo rješenje ne doprinosi stvaranju novih prostornih vrijednosti već se nameće novi koncept polivalentnog korištenja prostora primjenom generičkih oblikovnih formi bez stvaranja jasnog odnosa novog sadržaja i oblikovanja sa zatečenim kontekstom. Nadalje, **ovo rješenje nije u skladu s odredbama iz citiranog članka 34. (PPUO-izmjena i dopuna 2017.) koji propisuje zadržavanje površina svih postojećih parkova, bez mogućnosti njihove prenamjene.** Predloženim rješenjem se gubi cjelina parka kao jedinstvene urbane strukture sa svojim horizontalnim, vertikalnim i pedološkim obilježjima. Također, negiran je postojeći povijesni, urbani, tradicijski prostor i lokacijska pripadnost parku koja je pokazatelj cjelokupne konfiguracije terena na kojem je baziran Omišalj. Predložene biljne vrste za sadnju ne pripadaju istom staništu i ne

mogu međusobno tvoriti logičnu florističku cjelinu (npr. agava i lavanda ne pripadaju autohtonoj flori te istom staništu, a agave su zbog svoje fizionomije nepraktične za javne površine). Hortikulturne površine koje asociraju na mediteranske kamenjare na javnoj površini povijesnog gradića nisu u skladu s urbanim povijesnim karakterom Omišlja.

9. Predloženo idejno rješenje potrebno je izmijeniti na način da se zadrži postojeća morfologija terena, bez nasipavanja i izravnavanja velikih dijelova prostora zahvata. Prostor sadašnjeg parka mora zadržati svoju funkciju kao zasebna urbana struktura, a ne postati trg, odnosno novim uređenjem ga je potrebno funkcionalno i oblikovno integrirati s prostorom novog trga koji nastaje na mjestu nekadašnjeg kružnog toka.
10. Središnji otvoreni prostor mora se zadržati novim konceptom uređenja bez izgradnje na tom prostoru. U tom smislu čekaonicu s info punktom potrebno je izmijesiti rubno, primjerice bliže današnjoj poziciji autobusnog stajališta, kako bi se oslobodila vizura na glavni ulaz u stari dio grada. U tom smislu predlaže se reduciranje popratnog sadržaja uz autobusnu stanicu budući da primjerice, etnografska zbirka već postoji na maloj udaljenosti unutar starog grada.
11. Na sjeverozapadno dijelu gdje park graniči i izjednačuje se na istoj koti s ulicom Kačini moguće je oblikovati (nivelirani) izlaz iz parka kojim bi se otvorio direktni izlaz prema pješačkoj zoni Omišlja. Novom prometnom regulacijom ulica Kačini dobiva pješački karakter te se predlaže i dio njezine dionice uz park integrirati u projekt kroz parterno preoblikovanje i povezivanje s kolno-pješačkim pristupom centru mjesta.
12. Predloženo parterno uređenje u kojem se kombiniraju različite geometrijske i organske forme, kao i raznovrsno kameno opločenje te nepravilnu geometriju kolno-pješačkog prolaza potrebno je vizualno i oblikovno „umiriti“. Potrebe za sadržajima okupljana većeg broja ljudi i sajmišnih sadržaja na čvrstoj podlozi nužno je planirati na opločenoj zoni trga izvan parka.
13. Obzirom na važnu memoriju spomenika unutar parka, intervencije na njemu, naročito izmještanje potrebno je usuglasiti s lokalnom zajednicom. Prilikom eventualne demontaže te postavljanja spomenika na novu lokaciju, nužno je angažirati restauratora sa specijalizacijom za kamen.
14. U cilju rasterećivanja prostora od sadržaja koji zahtijevaju trajne i slične tehničke karakteristike, predlaže se uvođenje montažne opreme, primjerice, pozornice ili podija koja se može postaviti na neopločenu površinu.
15. Sva urbana oprema kao i rasvjetna tijela trebala bi biti suvremeno i dizajnerski oblikovana bez imitiranja povijesnih stilskih elemenata. Također, preporuča se polifunkcionalnost urbane opreme kako bi se količina iste reducirala (npr. klupe za sjedenje s integriranom rasvjetom, žardinjerama ili informativnim panoima i sl.). Intenzitet i kolorit rasvjete treba minimalno zadovoljiti tehničke uvjete i prilagoditi karakteru zaštićene kulturno-povijesne cjeline. Naglasak treba staviti na indirektnoj rasvjeti, toplo žute boje bez kolorističkih efekata. Sjeverni rub obuhvata predstavlja niz kuća nastalih krajem 19. i početkom 20. stoljeća sa središnjom, manje uspješnom interpolacijom, građevinom koja imitira povijesne oblike susjednih kuća. Obzirom na karakteristike tog niza i širine planiranog kolnika, a zbog nedostatka zelenila u tom dijelu obuhvata, potrebno je uvesti element drvoreda.
16. Karakteristika sličnih centralnih javnih površina u naseljima na Krku je prisutnost većih soliternih stabla poput koprivića (ladonja), crnika i sličnih autohtonih stablašica. Primjerice, koprivić uz ulazne stepenice je kapitalni primjerak kojeg treba posebno očuvati.
17. U projektiranje bi trebalo uključiti i stručnog suradnika – krajobraznog arhitekta u cilju izrade valorizacije i analize postojećeg zelenila kao i izrade plana sadnje i koncepta

krajobraznog uređenja budući da se radi o parkovnom prostoru, odnosno, da je hortikulturno uređenje jedno od važnih elemenata uređenja prostornog obuhvata.

18. Potrebno je očuvati pojedinačno svako stablo te sačuvati cjelinu parka koje će zadržavati sve parkovne standarde i upućivati na karakter postojećeg parka kao kulturne, urbane te osobito ekološke vrijednosti. U tom smislu unutar postojećeg parka je potrebno zadržati sve upojne površine bez opločavanja. Kako bi se zaštitila postojeća vrijedna visoka vegetacija potrebno je zadržati postojeću nivelaciju terena parka. Oblikovno je moguće povezati park sa trgom preoblikovanjem pristupa i samog ulaza u park.
19. Obzirom na opsežnost zahvata i utjecaja koji će isti imati na urbanu sliku Omišlja predlaže se aktivna suradnja s ovim Odjelom kroz razradu projektne dokumentacije. Također, naglašava se preporuka provođenja javnog urbanističko-arhitektonskog natječaja kojim bi se na temelju jasno definiranog programskog zadatka pronašlo najbolje oblikovno i funkcionalno rješenje za jednu od najznačajnijih javnih površina u Omišlju.

Za dodatna objašnjenja i konzultacije prilikom projektiranja moguće je kontaktirati ovaj Odjel.

Po ovlaštenju ministrice,
Pročelnica:

Lillian Stošić, d.i.a.

Dostavlja se:

1. Naslov
2. Pismohrana